

Відгук-рецензія зовнішнього стейкхолдера

Газдага Вільмоша Вільмошовича

(Газдаг Вільмош Вільмошович, доктор філософії у галузі мовознавства, доцент, член редакційної ради часопису «Acta Academiae Berengasiensis, Philologica»)

на освітньо-наукову програму «Філологія»
другого (магістерського) рівня вищої освіти,
галузь знань 03 Гуманітарні науки,
спеціальність 035.01 Філологія (українська мова і література)
Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II

Проблеми мовної грамотності набули особливої актуальності та гостроти в останні кілька років як загалом в Україні, так і в Закарпатському регіоні. Підготовка висококваліфікованих фахівців-філологів, особливо спеціалістів і магістрів за спеціальністю «Українська мова та література», які володіють компетенціями у галузі редагування текстів різних стилів (наукових, офіційно-ділових, публіцистичних та літературних), – є пріоритетним напрямом закладів вищої освіти.

По-перше, на таких фахівців зростає попит роботодавців у всіх сферах життєдіяльності регіону: від галузі освіти – до соціально-політичних та економічних установ. Важливо, що укладачі Програми акцентували на курсах, спрямованих на удосконалення знань майбутніх фахівців-філологів з мови та літератури, врахувавши необхідність формування комунікативних та культурологічних компетенцій (зокрема, як-от: «Загальне мовознавство», «Теорія літератури», «Актуальні проблеми сучасної лінгвістики», «Актуальні проблеми сучасної української літератури» та «Актуальні проблеми сучасної зарубіжної літератури»).

Зважаючи на полікультурність і, як правило, білінгвізм жителів Закарпаття, до Програми уведено дисципліни, які враховують цю специфіку: «Соціодіалектологія та дослідження багатомовності», «Теорія і практика мовної політики», «Дослідження українсько-угорських міжмовних та етнографічних контактів», «Міжкультурна комунікація». По-перше, актуальність вивчення цих дисциплін обумовлена соціально-політичною ситуацією в Україні. По-друге, актуальним є орієнтація на європейські духовні цінності та збереження ідентичності, що враховано у виборі таких дисциплін, як: «Філологічні журнали у світі та в Україні», «Актуальні проблеми сучасної зарубіжної літератури», «Сучасна література Закарпаття».

Програма передбачає інтелектуальний та творчий розвиток магістрів, які вивчатимуть ОК «Методологію філологічних наукових досліджень з основами інтелектуальної власності», «Використання сучасних інформаційних технологій у процесі філологічних досліджень», «Аналіз художнього тексту», «Риторику».

По-третє, уведення до Програми «Теорії і практики редагування» й «Стилістики та редагування літературного тексту» забезпечать набуття магістрами практичних навиків редакторської діяльності, що дозволить їм мати можливість працевлаштування, окрім освітницьких закладів, в ЗМІ та видавництвах. Для оптималізації загальної кількості кредитів рекомендуємо об'єднати ОК «Актуальні проблеми сучасної зарубіжної літератури» та «Актуальні проблеми сучасної української літератури».

Аналіз освітньо-наукової програми засвідчив, що її розробники орієнтуються на якісну підготовку здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти відповідно до

європейських вимог. Визначені програмні результати навчання повністю корелують із заявленими загальними і фаховими компетентностями. Профіль рецензованої програми чіткий. Структура освітньо-наукової програми містить обов'язкові та вибіркові компоненти, інформацію про кількість кредитів і форми контролю якості засвоєного матеріалу. Кожний компонент програми має кредитний вимір згідно з реальним навчальним навантаженням. Компетентності визначено логічно, результати навчання сформульовано коректно. Перелік дисциплін за вибором достатньо широкий і враховує інтереси здобувачів та сучасного ринку праці.

Кадрове, ресурсне та матеріально-технічне забезпечення освітньо-наукової програми відповідає нормативним вимогам до підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти.

З огляду на вищезазначене, освітньо-наукову програму «Філологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти, розроблену в Закарпатському угорському інституті імені Ференца Ракоці ІІ, рекомендуємо для використання в підготовці здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 035.01 Філологія (галузь знань – 03 Гуманітарні науки).

12 березня 2024 р.

Газдаг В.В.